

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lapszerkesztőségéhez (IV. Lövész utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1881.

33. szám.

Augustus 18.

X C. ZSOLTÁR.

Az, ki az ég nagy Urának
Védkegyiben honol, él,
Mondja ez Urnak: imádlak
Oh Te nagy Üdv, Te segély!

Engemet ő a vadászok
Tőreiből kiragad,
Bátoran im tovaszállok
És a veszély kimarad.

Biztosan élsz te kegyében,
Árnya borul tefeléd,
Szárnya alatt, közelében
Mint a paizs, kegye véd.

Nem remegsz te az éjek
Rémeitől, vagy a nap,
Nyilaitól, nem is érnék
Déli gonosz, s a hadak.

Ezeren esnek elédbe,
Itt ime tíz ezer is
Jobbodon, ámde te védve
Néked a bűn mire visz.

»Istenem! ég Ura! nékem
Üdvöm, erőm Veled él!
Oh te örök menedékem
Drága reménye levél!«

Ót veszed, Ót menedékül?
Ő kegyet, Ő jogot ad,
S mentve vagy így a veszélytől,
Futja a vész honodat.

Angyalinak te felőled
Adja a rendeletet:
Utadon őrzzenek ők meg,
Hadd legyenek te veled.

S hordoz ez angyali serge
Karjai közt a miatt,
Hogy ne találd a kövekbe
Sérteni lábaidat.

És a kigyót letaposván
Áspison is tova mész,
Hah! az a szörny, s az oroszlán
Lábad alatt tova vész.

»Ime remélt kegyeimben,
Szégyene hát lehet-é?!
Védkarom is vele itten,
Mert nevémet szereté.

Oltalomul híva engem,
Vészeiből szabadul,
Tárva fölötte kegyelmem,
Hallgata rá a nagy Úr.

Dicsugaram neki küldöm
Nem rövidelte delén,
Megtutatom neki üdvöm
Az örök üdv Ura, Én!«

Kálmán Károly.

Janssen Jeremiás utazása.

— Humoreszk. —

Hollandi eredeti után.

(Folytatás.)

»Utat mutatni! — Czipőt tisztítani! — Arany Oroszlány! — Vendéglő a Naphoz! — Tetszik fogat?« Így hangzik minden oldalról az indóháznál, hová a mi két amsterdami megérkezett s alig győzik magukról lerázni a tolakodókat. Végre keresztül törték magukat s a főúton vannak.

»Ez valóságos orkán«, kiált föl Busmann, kinek meggyült a baja engedetlenkedő esernyőjével.

»Gyalázatos idő«, mormogja Janssen, fejét esernyője alól kissé kidugva s azután hangosan hozzát teszi: »Tudod te az utat a kiállításba?«

Semmi választ sem kap, mert a szél tulsüvölti szavait s az eső hatalmasan zuhog.

»Tudod-e merre kell mennünk?« ismételte Janssen.

Busmann nem hall semmit: — egész figyelme esernyőjére van irányulva, mely kétségbeesett erőlködéseket tesz, hogy gazdája kezéből kiszabadítsa magát.

»Süket ez az ember?« dörmögé Jeremiás s barátja felé fordult.

De ah! Ezen mozdulat végzetljes volt az ő esernyőjére! A szél hirtelen belé kapott, s mielőtt a szerencsétlen tulajdonos megátolhatta volna, esernyője tulipán alakot öltött magára, s ezzel egyidejűleg kalapja, minden előleges engedély nélkül, fejéről lerepült s mint valami bolond elkezdett gurulni a sáros kövezeten.

Rémülettől megnémulva huzza lefelé Janssen teljes erővel esernyőjének rugó szerkezetét, ügyeszkiz azután megfordulni, hogy szél ellenes irányba kerüljön, s annyira kimeríti magát sikertelen fáradozásokban, hogy Busmann nem tartóztathatja tovább magát, s hangos hahotára fakad.

»Ne röhögj, Busmann! Segíts inkább!« kiált föl Jeremiás bosszusan.

»Valóban nem tartóztathatom magamat, valóban nem — hisz nagyon komikus egy helyzet«, mond a kalapkereskedő esernyőjét összehajtva, s míg egyik kezével saját kalapját és esernyőjét biztosítja, a másikkal ügyeszkiz Janssen kifordított esernyőjét felülről lefelé visszanyomni. Az esernyő azonban nem akarta elhagyni tulipán alakját.

Szerencsére egy kávéház van a közelbe s Busmann azt tanácsolta, hogy menjenek be oda.

Nagy fáradsággal tudta Jeremiás bevinni a csodálatosan átalakított holmit a kávéházba, a vendégek nagy multságára.

Barátja ez alatt vadászatot tartott a szökevény kalapra s behozza szintén a lueskos czilindert.

Néhány vendég s az előzékeny kávék segítnek Janssennek, az akaratos halhéjat visszahelyezni tulajdonképeni állásába s végre a tulipánból egy sík tábla lesz; tovább azonban hasztalan minden megfeszített erő, mert az esernyő annyira megbiesakolta magát, hogy helyéből sem előre, sem hátra mozdulni nem akart.

Nevetve megjegyzé az egyik vendég: »Most hasonlít egy mankóra tüzött lepényhez!«

Janssen egyre bosszúsabb lesz, mert a vendégek nevetése félénkké teszi ugyan, de annál jobban bántja. — Még egyszer összeszedi minden erejét, erőszakkal ránt egyet az esernyő tolóján és hallójain, s egy roppanással a lepény összeesik, Janssen pedig hátra felé egy kávéasztalnak tántorodik.

Busmann fölszedi Adriane esernyőjének romjait s így kiált föl: »Ez ugyan teljesen oda van szegény!«

Jeremiás nem szól egy szót sem, hanem göresösen rángatja lencsepüjét, melyet ő szakálnak nevez.

Utitásának rábeszélése és jó kedve folytán az idővel együtt szegény Jeremiás arca is kiderült újra és — a kávéstól nyert utbaigazításokkal a kiállítási hely iránt — távoztak mindketten a kávéházból, magukkal vivén a boldogtalan esernyő romját.

»Mégis csak bolond voltam, hogy ezt az átkozott komondor históriát a nyakamba szóztam«, dörmög Janssen, ki újra rossz kedvű lett.

»Ejnye! Ezért már csakugyan nem érdemes egy szót vesztegetni! Legfőlebb öt percz alatt ott leszünk. Most tizenkettő felé jár az idő; fél óra alatt mindent elvégeztünk — akkor aztán mégysz nagynénédhez, én pedig meglátogatom az én rokonomat«, vigasztalta őt Busmann.

»Annyi legalább a szerencsénk, hogy nem esik már olyan erősen; a kalapom olyan nehéz mint ha ólomból lenne« felele Janssen.

»Örülj neki, hogy legalább megvan; hadd száradjon csak meg lassan. Holnap azután kivasalom s megint új lesz. Amott látom már a bejáratot a kiállításba«, mond Busmann, ujjával maga előtt egy szük kapura mutatva, mely az elengedhetlen zászlókkal és lobogókkal van díszítve és ezen feliratot viseli: »Bejárat a kutyakiállításba.«

Önkénytelenül összeráncolja homlokát Janssen; mennél inkább közeledik a bejáratához, annál nehezebb lesz szíve s hideg borzongatás fogja el, a mint reá nem sokára százféle ugatás hangja üti meg füleit.

»Mily ugatást visznek a dögök végbe, Janssen!« jegyzi meg Busmann hidegen, s meglepetve nézi társát, ki halálsápadt lett és lassítja lépteit.

»Hallom;« volt a bosszus válasz.

»Pokoli lárma!«

»Ha itt a közelben kellene laknom, utolsó óráim nagyon hamar fogna ütni.«

A bemenetelnél voltak. Vonakodva lép be Jeremiás s mutatja jegyét az ajtón állónak; ez meglöki ujjával a sapkáját s mondja: »Tessék besétálni!« Busmann azonban, ki szintén be akar menni ezen kérdéssel tartóztatja vissza: »És uraságod szintén kiállító?«

»Nem!«

»Ugy tessék öt stübert* fizetni.«

Busmann kérdőleg tekint Janssenre s ez e szavakkal fordul a kapushoz: »Ez az ur hozzám tartozik; két kutyát kell átvennünk Bergkamp ur részére Amsterdamból.«

»Ah, ugy! Tessék bemenni; a másik végén van az iroda. A bizottsági urak ott vannak.«

Ólom lábakkal megy Janssen előre, Busmanntól

* Németalföldi váltópénz.

kisérve, ki gyakran megáll, hogy megtekintse a kiállított kutyákat.

»Nézd csak, Janssen, ez szép; ez a kutya egészen kopasz; ez curaçaoei, ott van felírva — ejnye; de tréfán kívül nézd csak, egyetlen szőr sines rajta.«

»Szőrös vagy nem szőrös, nekem az mind egy; ne álldogálj, kérlek, ettől a levegőtől egészen rosszul leszek.«

»Persze, hogy itt nincs kölni víz szag, de az nem tesz semmit! — Ez egy valódi bernáthegyi. Mily gyönyörű állat! Mily szép fej! Nézd csak Janssen!«

Jeremiás egy félénk pillantást vet oldalra, de nem áll meg.

»Ah, ez ám a szép uszkár! Vajjon tud-e hátulsó lábain ülni?« mond ismét Busmann, s Jeremiás nagy bosszúságára az uszkár elé áll, felemeli jobb kezének ujját s hizelegve mondja a kutyának: »No, — oszt — szépen — ao! ülj!«

»Ugyan hagyj föl már ostobaságaiddal! Azt sem tudod, vajjon nem siket-e az a kutya.«

Busmann kineveti őt s lassan megy el a ketrecek előtt, melyek elül nyitva vannak, hogy a látogatók a kutyákat jobban megnézhessék.

Végre az irodához értek, melynek ajtaján írva volt: »Tessék kopogtatás nélkül belépni.«

Mind a ketten tehát belépnek.

Egy zöld posztóval bevont asztalnál ült a bizottság jegyzője, nemes Hans van Preynen, a kutyakiállítás lelke s a legkritikább és legszebb példányok beküldője.

Van Preynen ur, mint mondani szokás, finom ember, ki haját kaeskiásan viseli, mindig »Jockey-club-illatszer« szagu, és rendesen azt sajnálja, hogy arczsine nem halványabb. A legujabb párisi és londoni divatok szerént lévén kifogástalanul öltözve, öltözete jegyzői tisztével harmonikus egészet képez; mert valamint ingmellén, ugy gallérán és kézelőin is halvány színekben kutyafejek vannak nyomva. A világon semmiről sines annyi ismerete, mint ezen állatfajról; páratlan szakférfiúnak tartják s azért választották meg bizottsági jegyzőnek; e hivatalát egész odaadással viszi, különösen azért is, mert van egy altitkára, ki az írásbeli teendőket végzi.

A mint a mi amsterdami becsületes embereink beléptek, van Preynen szemüvegét fölbiggyeszi, s előkelő arczvágással szemlét tart a belépett látogatókon.

Jeremiást bizonyos bátortalanúság szállta meg, midőn észrevette, hogy így megbámulják főtől talpig, — s kalapját levette. Busmann ugyan azt tette, mielőtt azonban kalapját egy székre helyezte volna, kabátjának ujjával néhány felálló szőrt szépen lesimított előbb.

Midőn a titkár ur már meggyőződött, hogy a belépettek valóságos emberek, leereszkedő barátsággal kérdezi: »Mivel szolgálhatok az uraknak?«

Janssen kiveszi zsebéből a jegyeket s mondja: »Bergkamp ur részéről jövök Amsterdamból, hogy két kutyát átvegyek a 203. és a 110. számot.«

»Ah, ugy, Bergkamp ur részéről! Nem ismerem« — s másodtitkárához fordulva, ki ez alatt szünetlenül irt, vagy legalább ugy tett mintha irt volna — kérdi tőle: »Ismeri ön ezt a Bergkamp urat, Geritsen?«

A másodtitkár rázza a fejét, azután egy jegyzékbe pillant és feleli: »Helyesen van; Bergkamp, Amsterdamban, kiállító.«

Micsoda kutyák azok?« kérdi van Preynen, mialatt szemüvegét újra leteszi.

Janssen a kutyák neveit és fajtát régen elfeledte s a jegyekre mereszti szeméit.

»203. és 110. sz.,« mondja hebegve s szakállát huzogatva.

»Ah! vagy nem ért kegyed semmit a kutyákhoz? No, azt mindjárt gondoltam; alkalmasint csak pusztá kedvtelés volt az egész —; végre, Geritsen nézze meg csak a beérkezés számát.«

»203. sz. selyempincs; 110. szám kis foglyász-eb.«

Jeremiás nagy szemeket mereszt, midőn e szavakat hallja; mert sehogy sem megy a fejébe, hogy mi köze lehet egy kutyának a fogolyhoz.

Busmann ez alatt teljes kényelemmel szemügyre vette a falakon függő kutya-képeket s ezért nem látta, hogy mily fürkésző tekintettel kíséri a titkár; végre megfordul, midőn a titkár kérdezi tőle: »És ön mit kíván?«

»Én ezzel az urral jöttem«, felele Busmann, Jeremiásra mutatva.

»Ah, vagy ugy! Boesánat! — Geritsen, csöngessen.«

Geritsen csönget, s néhány perez mulva megjelenik egy szolga, ki sapkáját kezében tartva az ajtónál megáll.

»Antal, hozd el rögtön a 110. és 203. számot; nemde, Geritsen? — Hozd ide csak a példányokat.« — S az utazókhöz fordulva, hozzá teszi van Preynen ur:

»Csak pár perezig tessék türelemmel lenni! — Nem volna talán kedvök a kutyapogácsa, a szájkosarak, nyakravalók stb. kiállítását megtekinteni, ezt addig kényelmesen elvégezhetnék.«

Jeremiás és Busmann ezt udvariasan elutasítják s a két bizottsági taggal együtt néhány perezig szótlannal maradnak. A néma esendőt csak a másodtitkár tollának perczegése és a nagyságos titkár ur ujjainak roppogtatása szakítja meg; ez utóbbihoz a titkár ur művészi ügyességgel látszott birni; mert valahányszor olvasó székében hátradőlve az ablakon kitekint, mind a tiz ujját egymás után végig roppogtatja; a mi, közbe legyen mondva, Jeremiás urat egészen idegessé teszi. — Végre megjelenik Antal egy szép foglyász-vizslával és egy kis pincessel, amaz lánczon, ez utóbbi zsinóron vezetve.

»Ime uraim! — Jól van, Antal, elmehetsz,« mondá a titkár s azután kegyes mosolylyal elboesátja a két barátot.

Busmann a 203. és Janssen a 110. számmal távoznak az irodából s nagyon örülnek, hogy eddig minden oly jól végződött.

Alig vannak oda künn, Busmann így szól: »Ur Isten! mily előkelő uri ember ez a titkár! Láttad, mily gyönyörű körmei vannak! És mily pompás gépezet van ujjáiban! S pedig csak kutyabiztos!«

»Psz! hallgas; még meghallhatja« figyelmezteti őt Jeremiás, ki előre nyujtott karral tartja a 110. számot, mert a kutya hatalmasan ugrál és rángatózik.

Az állat nagyra látszik becsülni visszanyert szabadságát, mert vígan ugat s megszagol minden tárgyat, a mely mellett elmegy, Janssennek nagy bosszúságára, ki e miatt kénytelen mindannyiszor megállani.

A kis pincs nyugodtan megy Busmannal s nem törődik semmivel.

Hogy a kiállítás kijáratához jussanak, a két amsterdami kiállított kutya mellett végig kellett menniök. Alig értek az első ketreczhez, midőn valamennyi kutya egyszerre ugatni és vonítani kezd. Némelyik dühösen fölgrrik, s rángatja lánczát. Jeremiás ereiben másodsor is megfagy a vér, s félénken tekintget a ketreczek felé, hogy meggyőződjenek, vajjon a fenevadak jól oda vannak-e erősítve. Végre a kimenethez már közel vannak.

»Hál' Istennek! — dörmögi a szepegő daramolnár; — most már tulértünk volna rajta.«

De — — alig pár lépésnyire a kapus lakásától egy ur jó vele szembe, ki hirtelen megáll, a kis kutyára mutat, melyet Busmann vezet, és nyersen kérdezi:

»Mit akar ön evvel a kutyával?«

Meglepetve szól Janssen: »Mi tetszik?«

»Nem, nem ön, de a má' ik ur, az a kövér.«

Most Busmann kérdi: »Mi tetszik?« Egyszersmint erősen rángatja a zsinórt, mert a kis kutya, melyet tart, ugatva ugrik az idegen urra.

»Hová akar ön menni evvel a kutyával?«

»Természetesen haza.«

»Nos! Tehát vette ezt a kutyát?«

»Nem! Az irodából hozom.«

»Ahhoz nincs önnek joga.«

Busmann bosszus lesz s röviden kérdi:

»Azt hiszi kegyed?«

»Természetesen, mert a kutya az enyém.«

»Azt nagyon könnyű mondani.«

»Mit beszél ön? Hát nem látja, hogy a kutya ugrik reám?«

A kalapos nem enged s azt feleli merészen: »Ez nem bizonyíték.«

»Nem?«

»Nem ám; hogy tudhatom én, hogy micsoda fogásai vannak önnek; nincs-e kolbász vagy hus a zsebében, hogy a kutyákat csalja.«

»Ezer bomba! kiált föl az idegen ur s vörös lesz mint a főtt rák. Kolbász vagy hus legyen az én zsebemben? Uram ön neveletlen!«

»Én ugyanazt a bókot mondhatom önnek« felele Busmann s tovább akar menni.

»Álljon meg, azt mondom, ha nem adja ide szép szerével a kutyát, én rendőrt hívok.«

»Hivjon a kit akar; én tudom magam igazolni; a számot az irodában kaptam, 203.«

»203! Hisz ez az én számom.«

S az idegen egy jegyet mutat elő 203 számmal.

»Kedves barátom, csak ne káromkodjék, csak legyen csendes; tévedésnek kellett történni. Jöjjön velünk az irodába, ott ki fog a dolog állása derülni« felele Busmann csillapítólag.

»Várjon csak! A névsor nálam van, mindjárt megnézzük.«

Hirtelen elkezd az idegen nevetni s mondja:

»203. sz. — persze — Aza, dán szelindek, ez bolond dolog, a számokat elcsesérték.«

Egyuttal megfogja a zsinórt, melyen Busmann a pincset vezeti, s hozzát teszi: »Adja hát ide a kutyámat, ön elmehet az irodába sajátjáért.«

A kalapos azonban nem enged oly könnyen, hanem

azt feleli: »Ez nem oly egyszerű dolog, nekem még egyáltalán nincs bizonyítékom arra nézve, hogy ez a szelindek az öné.«

Az idegen nevet, hogy a könyvek peregnék arczára, s végre így szól: »Ezt a kutyát ön szelindeknek nevezi? — No, köszönöm alássan! Önnek is sok tudománya van ám még! hisz ez selyempines!«

»Az nekem mindegy, uram; szelindek vagy nem szelindek! Én az állatot nem adom oda. Ha reklamálni akarja, úgy jöjjön velünk az irodába.« Azután megfordul Busmann és Jeremiás felé kiált: »Még egyszer vissza kell mennünk, tévedés történt.«

Janssen nem hallotta, mert az ő vizslája, mely szüntelen szaglászott és keresgél, egy darabnyira visszaránczította őt, s az utolsó ketreczek egyikénél egy nagy juhász-kutyával, melyhez közel jutott, összeveszett. Jeremiás háttal a ketrecz felé volt fordulva, de azon pillanatban, midőn meg akart fordulni, a juhász-kutya, mely a zsemlét és a hust Janssen zsebében megérezte, egy ugrást tett — mennyire láncza engedte.

Jeremiás szerencsétlenségére a láncz elég hosszú volt arra, hogy a kutya erősen kabátja végébe harapott, s nem is eresztette el, dacára annak, hogy a daramolnár, halálsápadtan, Adriane esernyőjének maradékaival kétségbeesetten védelmezte magát, míg a 110. sz. borzasztó ugatást vitt végbe.

Busmann segélyére siet s végre sikerül neki utitársát megszabadítani, mindazáltal nem minden kár nélkül; mert kabátjának egyik szárnyából jelentékeny darab maradt zsákmányul a kutya szájában.

Az idegen jóízűen nevet s közbe közbe fölkiált:

»Ez nagyon mulatságos!«

Janssen felette rossz kedvűen vándorol barátjával vissza a kiállítási bizottság irodájába.

* * *

A titkar, ki még mindig tétlenül székében ül, nagy szemeket mereszt, midőn a három férfit belépni látja. Mosolyogva értesült a vitás pontról s mormogva mondja: »Magától értetik, hogy itt tévedés történt. — Geritsen, adja csak ide a lajstromot.« A szemüvegét föl teszi, s a mint a beküldési sorozatot a lajstrommal összehasonlítja, hirtelen fölkiált: »Ah persze, úgy van! Az uraknak a kutyákat a beküldési jegyzék folyószámai szerént adták ki, s nem a kiállítási lajstrom szerént. Bocssanak meg, mindjárt rendbe hozzuk a dolgot. Geritsen, csengessen csak!«

Néhány perez múlva a szolga egy borzasztóan nagy dán szelindekkel s egy mérges kinézésű bull-terriervel jó vissza.

»Nézzék uraim! mond van Preynen felállva s előkelő hanyagsággal nézi szemüvegén a kutyapárt. »Valódi diszpeldány, különösen a bull-terrier, de mérges állat.«

Janssen Jeremiás, a mint a bull-terriert meglátja, rémülten hátrál néhány lépésnyire, mindazáltal gépiesen kezébe veszi a gonosz kutya lánczát, — valamint Busmann a dán szelindekét.

»Vidd azonnal vissza az elcsesért számokat is Antal,« mond a titkár, egy papírszivarkát vesz ki bagariabőr szivar tartójából, s viasztyergyával meggyújtja.

»Ha méltóztatik megengedni, selyempincsemet rögtön magammal vihetem, nevem Rodolfe Charbon, Lyonból, — most itt lakom. Kutyaám beküldési száma 203, a kiállítási pedig 223.«

»Igy van csakugyan, Geritsen? Nézze csak jól meg; mert az ilyen tévedések igen kellemetlenek,« mond van Preynen, szivarkájának füstjét bodrokban eresztgetve szájából.

»Rendben van, uram!« felele a másodtitkár.

A francia kiveszi kis kutyaának zsinórját a szolgálak kezéből, megköszönve a szivességet s azután Janssenhez és Busmannhoz fordulva így szól: »Bocsássanak meg uraim, hogy kissé heves voltam — végre hagyjuk a dolgot abban, — de egy pohár serre mégis lesz az urakhoz szerencsém?«

Künn hirtelen erős ugatás hallatszik.

Aza hatalmas vau-vauval felel! Busmannt, ki apró lábaival neveltséges bakugrásokat tesz, akarátja ellen kihuzza az ajtón a kutya.

A francia, jóízűen nevetve, egy székre ereszkedik. A titkár nevet, s így szól Jeremiásnak, ki hűledezve áll ott: »Ez nem rossz, valóban nem rossz!« s feláll, hogy a szökevények után nézzen.

(Vége köv.)

Bucsúzáskor.

Fáj a szívem, fáj a lelkem,
Hogy oly hamar el kell mennem,
El kell hagynom a vidéket,
Melyen szívem újra éledt.

Más szellő leng itt a tájon,
Az eget is szebbnek látom,
Fényesb a nap, enyhébb heve,
Áldásosabb nagy ereje.

Virágkelyhín a harmatcsepp
S csermely tükre ragyogóbb, szebb;
Erdő, mező, völgy, hegyorom...
Mind, mind oly szép s ezt elhagynom.

Még az éj is szebb e tájon,
Fülmile sem zeng oly fájón;
Illatárral tele a lég,
A pászortűz vigabban ég.

Fáj a szívem, fáj a lelkem,
Hogy oly hamar el kell mennem,
El kell hagynom a kedves kört,
Hol ellenem senki sem tört.

Oly igaz itt minden kebel:
Szeretetet, üdvöt lehel;
Barátságot sugárz a szem,
Mind jót akar s teszen velem.

Kedves vidék, Isten veled!
Megyek, de szűm érted eped;
Rokoni kör, szívem lángja
Hévt s fényét feléd hányja.

Szeress majd a távolban is,
Egy sem legyen közted hamis;
A távozót oh ne feledd,
Isten veled, Isten veled!

Zoltai Béla.

TÁRCSA.

A népvándorlás jelentékenyebb befolyásai a műveltségi viszonyokra.

(Vége.)

A népvándorlás hasznos következménye gyanánt kell tekintenünk mindenek előtt a barbár törzsek elhelyezkedése folytán alakult új európai államrendszert. A világtörténelemben akadunk törekvésekre, melyek minden időszakban észlelhetők; ily törekvése volt az emberiségnek minden időben »nagy államok alkotása,« — mi a műveltség haladásával folytonosan növekedik. Indokolva látjuk e törekvést, ha tudjuk, hogy a nagy államok alakulása a haladásnak egyik legfőbb eszköze.

A római legiók vérrel áztaták a félvilágot, hogy a kis államok leigázásával egy nagy birodalmat állóthassanak, melyben a római műveltség alapjait lerakva, az emberiség haladásának nagyobb területen készítsenek termékeny talajt. Miután 476-ban Kr. u. e. nagy birodalom részint népe önhibái és vétkei miatt, részint a barbárok inváziója következtében összeroskadt; az emberiség művelődésének haladását fenakadás, sőt létét végpusztulás látszék fenyegetni. De a középkorban is meg volt a törekvés nagy államok alkotására; a zür-zavar iszonyu pusztításainak közepette megszületett az új államalakulás.

A barbárok által viselt háborúk leírása, királyaik és főnökeik sorozata nem bir ugyan különös jelentőséggel és magasabb érdekléssel a művelődéstörténelemre; de azért röviden jelezzük az új államalakulást, mert az ezt létrehozott népek jellemzése nélkül a népvándorlás hasznos következményeinek fő motívumát meg nem ismerhetnők.

A nagy népvándorlás a IV. századtól (Kr. u.) kevés félbeszakítással a IX. századig tartott; részleteit mellőzve, csak annyit jegyzünk meg, hogy kezdődik ama lökessel, melyet 374-ben a hunnok föllépése adott az összes barbár világnak. Ők voltak elsők, kik az Alánok hatalmának megsemmisítése, a nyugoti Góthok elűzése és a keletieknek meghódítása után önálló birodalom alakítását kísérlék meg Európában. Sikerült is ez nekik; birodalmuk 80 évig állott fenn, s 453-ban Attila királyuk halálával ér véget. Birodalmuk bukásának katasztrófája maga után vont a rövid két évtized alatt az 1130 évig fenállott nyugotrómai birodalomnak bukását.

Ennek előidézője germán hadak élén a herul származású Odoaker volt, ki magát harezosi által királynak választatván, 476-ban az »Italiai királyság«-ot alapította. Az új birodalom csak 17 évig tartott; Theodorik, a keleti góthok királya 493-ban megsemmisíté azt, és Ravenna fővárossal a »Keleti góth birodalom«-nak veté meg alapját.

A keleti góth birodalom 60 évig állott fenn; Justinian byzanti császár (527—565) két jeles hadvezére, a lős Belizár és Narses által döntetett meg 553-ban. De a keleti császárság uralom is rövid ideig tartott; 568-ban a longobardok Alboin királyuk alatt előzőnlék a Po vidékét, Pavia fővárossal a Longobard (Lombardia) birodalmat alapították. Azonban Róma, Ravenna és környéke, Alsó-Italia nagy részével tovább is a keleti császár — II. Justin (565—585) uralma alatt maradt, ki ezen részeket »Exarchatus« néven külön helytartók által kormányoztatta. Ezek voltak az egykori anyaországból alakult új államok, melyekhez járult még a 754-ben alakult egyházi állam.

A római mellékterületekből (provincia) alakult új államok közt első a keletrómai birodalom, mely az össz-római biro-

dalomnak N. Theodosius alatt 395-ben történt felosztása alatt jött létre. Galliában a Jura és Szajna környékén a burgundok telepedtek meg; fővárosuk volt Lyon; — a nyugoti góthok a Rhône, Loire és Pyrenek melletti részeket szállották meg, Toulouset választván fővárosuknak; — végre a frankok Gallia északi részét kerítették hatalmukba, főbb helyeik lettek Soisson és Paris.

A vandálok, alánok, svévek, szá-zok és több más törzsek részint csak áthúzódtak Gallián, részint pedig az említett három fő törzsbe olvadtak, mint például a VI. század közepe táján a burgundok és a nyugoti góthok a frankok közé.

Hispaniában a cantabriak, svévek és baszkok laktak, kik azonban a 419-ben alakult nyugoti góth birodalomba olvadtak be, mely 712-ig állott fenn.

Nagy-Britanniában az angol-szászok alapították a skótok és piktek legyőzése által az V. század közepe táján kettős tetrarchiát, azaz nyolcz kis királyságot, négy angolt és négy szász; ez azonban 451-ben heptarchiává alakult, vagyis hét király (Kent, Sussex, Westsex, Kelet-Anglia, Essex, Mercia és Northumberland) szövetségévé, melyek csak 827-ben egyesültek Nagy Egbert alatt, mely időtől fogva Angliának nevezetett.

A tulajdonképeni Germániában, az északi tenger mellett laktak a friesek, angolok, jüttök és a szászok; ezektől délre a thuringiak és longobargok. Champagneban az allemannok. A bajorok ezektől keletre, a Lech folyó jobb partján levő területeket, a régi Noricumot bírták.

A szlávok a hun birodalom bukása után Európa keleti részén tűnnek elő; e törzshöz tartoztak a vendek, morvák, csehek, lengyelek, oroszok stb. Őseink, a magyarok, midőn a IX. század végén az európai történelem színpadán megjelentek, ezeknek ivadécai által találták megszállva a mai Magyarországot.

Chlodvig frank király az egykori Galliában oly uralomnak veté meg alapját, mely harcias szellemű utódai alatt egész Galliára, sőt N. Károly által egész Olasz- és Németországra, s Hispania némely részeire is kiterjedt, mely államokból alakult az új nyugatrómai császárság. Ime ez az európai új államok alakulásának vázlatos története.

Nem látunk még, mint az ó-korban, egy nagy nemzetet magunk előtt, mely a többieket örvényébe sodorja, s a figyelmet központosítja; — nem látunk, mint korunkban, oly politikai rendszert, melybe egész Európa eseményei többé-kevésbé beleolvadnak. Külön faj, nyelvű és érdekű nemzetek tűnnek föl előttünk, hosszú ideig nem foglalozva egyébbel, minthogy lakhelyet biztosítsanak maguknak Európa területén, melyet pusztítanak, vérről áztatnak s karddal osztanak el egymás között. E nemzetek nagy részben pogányok voltak az invasio idejében; a mint azonban állandóan megtelepedtek, kezdődött közöttük a térítésnek nagy, — és a művelődésre fontos következményű munkája.

A kereszténység már ekkor nem egyedül vallás, hanem rendezett társulat, »Egyház« volt, s mint ilyen, erősen védte magát a barbárok ellen, sőt rövid idő alatt a győzöket alattvalóivá tette. Ennek tulajdoníthatjuk, hogy azon időben, midőn műveltség, faj, nyelv, nemzetiség, érdek és politikai tekintetben az egyes európai területek közt a legnagyobb ellentét létezett; mégis volt valami egység Európában, t. i. az egyházi és vallásos egység.

Az egyház működése kettős irányban nyilvánult: a rombolások közepette keresztény felebaráti szeretet és könyörületesség által enyhíteni törekedett a nyomort, mely a népet Európa-szerte sújtá; — a durvaság, féltelenség, ármány, gaztettek és

az erkölcsileg megromlott civilisatio büneinek közepette magas-tos tanainak szakadatlan hirdetése által pedig hatni törekedett az erkölcsök szelidítésére, s ez által új elemeket szerezni a jövő társadalom számára.

Fegyvere, melylyel az egyház küzdött, nem a kényszer, hanem a felebaráti szeretet volt; az eredmény igazolta fényesen fegyverének hatását, mert bátran állíthatjuk, hogy a kereszténység, az Egyház volt e korban az egyedül domináló eszme, mely Európa népeit összetartotta. A kereszténység volt fő motívuma a népvándorlás hasznos következményeinek is, mert hogy Európa összes ó-kori műveltsége áldozatul nem esett, — a kereszténység érdeme. Az egyház volt az, mely meghódította a barbárokat a kereszténységnek, s kötelékké, eszközzé, a középkori keresztény civilisatio elvévé vált a római és barbár világ között!

A szomorú sorsra jutott öslakók helyzete még borzasztóbb lett volna, ha az egyház közbe nem lép; a győzők önkényének odadobva, teljes kifosztás és kiirtásnak nézhetek elé; de az egyház önfeláldozó szolgálai a győzők és legyőzöttek közé léptek, s ez utóbbiak iránti irgalomra indítják az előbbieket szívet.

A hódítás befejeztével, midőn a különféle népek elhelyezkedése megtörtént Európában, a barbár fejedelmek érezték azt, hogy a hódítás állandósítása- és hatalmuk megszilárdítására, a kifejtett yers erőszakon kívül más tényezőre is van szükségük; e tényezőt az egyháznagyok személyében ismerték föl.

Kizárólag harcosok, s a kormányzatban járatanok lévén, a főpapság tanácsát vették igénybe, ennek segítségével munkálkodtak az új társadalmi rend megalapításán. Ezen új rend lön egyuttal alapja a középkori keresztény műveltségnek Európában, mely bármiként ostromoltatott, sőt ostromlatatik jelenben is sokak által, mint a tudatlanságnak és sötétségnek kora; a tudomány, ipar, művészet s a többi szellemi művelődési ágak terén oly eredményeket mutatott fel, minőkkel sok tekintetben a mai felvilágosultnak nevezett kor sem dicsekedhetik!

Dr. Vajda Gyula.

RÖVID HIREK.

* **Király Ő Felsege** születése napján, e hó 18-án a budavári főtemplomban ünnepélyes nagymise fog tartani. A megállapított ünnepi rend szerint maga Simor János bibornok hercegprímás ő eminentiája fog pontifikálni, s e végből már e hó 16-án a fővárosba érkezik, ha ugyan gyöngékedése miatt a program változást nem szenved. Ez esetben az egri érsek ő excja mond misét s ő fogja vezetni a szt.-istvánnapi nagy körmenetet is.

* **Ft. Kovács Zsigmond** veszprémi püspök ur ő excellentiája a veszprém-egyházmegei »Domokos« nevet öselő papi magán nyugdíjintezet javára 3000 frtot adományozott.

* **Egyházi ünnepély.** A terézvárosi ideiglenes templom tornyára hétfőn, Nagyboldogasszony ünnepén nagy egyházi ünnepélyességgel tették föl a keresztet. Reggel fél nyolcz órakor sz. mise volt a terézvárosi régi templomban, hol a beszentelés végeztetett. Az ünnepélyességben részt vettek a fővárosi hatóság képviselői, a kerületi előljáróság és az építő bizottság tagjai.

* **A Deák-mauzoleum** betetőzése már kész, s most a villámhárítót helyezik a kupola fölé. Nehány nap mulva a belső díszítéshez fognak.

* **A fővárosi vigadó** termeiben rendezett országos nőpar-kiállítás vasárnap délelőtt ünnepélyesen megnyitotta'ott.

* **Figyelmeztetés!** A dunagőzhajtársaság azoknak, kik a pesti kath. legényegylet negyedszázados főnállásának ünnepén

részt vesznek, $33\frac{1}{3}\%$ árleengedést biztosít. — Az erre szükségessé igazolási jegyek az egyes elnököknél, nt. Schiffer Ferencz úrnál (IV. kerület, Esküter 2. sz.) kaphatók.

* **A fiumei vendégek**, kik a budai dalárda látogatását viszonozva, tömegesen rándultak fővárosunkba, vasárnap délben megérkeztek Ciotta polgármesterük vezetése alatt. A főváros vendégei tiszteletére nagyszerű fogadtatást rendezett számukra, és ittletük alatt nagyobb bizottság gondoskodik úgy azok szórakoztatásáról, mind arról is, hogy a legnevezetesebb látványokat megsemlélhessék.

* **A boszniai hierarchia szervezése** ügyében XIII. Leo ő Szentsege pápai bullája, mely huszonöt oldalra terjed, Rómában a hó 7-én tétetett közzé. A bulla visszapillantást vet Bosznia és Herzegovina történetére, s a két tartományt szerajevói érseki tartomány czimmel, önálló egyháztartományyá emeli. — **A prágai új nemzeti színháznál** néhány munkás vigyázatlansága folytán tűz támadt, mely azt egészen elhamvasztotta.

* **A belga királyné és a magyar nyelv.** Fővárosunkban jelenleg egy belga ismert bankház főnöke időz, ki érdekes történetkét beszélt el. Mintegy három héttel ezelőtt ama bankház, melynek Magyarországon egy nagyobb üzlete van épen folyamatban, a brüsszeli osztrák-magyar követség útján egyik magyar felsőbb bíróságtól végzést kapott, mely magyarul volt kiállítva. A bankár gyanította mire vonatkozik s annál sürögöbben öhajította megtudni tartalmát, de ezel aztán nagyon meg volt akadva. A brüsszeli osztrák-magyar követségnél van egy titkár, ki tud magyarul, de akkor épen szabadságon távol járt; két vagy három magyarnak megtudták a lakezimét, de ezek közül az egyik szintén elutazott volt Brüsszelből, a másik pedig magyarországi eredetű ugyan, de nem tud magyarul. Zavarában a bankár végre a mairehez, jó ismerőséhez ment, hogy tőle kérjen tanácsot. A polgármester is sokáig törte a fejét, míg végre merészet gondolt s hódolatlejes levéllel, melyben a derék polgár és hű alattvaló zavarát élénken vázolta, elküldé a magyar bíróság iratát a főudvermesteri hivatal útján — a királynéhoz. »És íme,« végzé beszédét a bankár, zsebéből iratesomót vonva elő, »íme, három nappal később visszakaptam az eredeti iratot s mellette a francia végzést, melyet maga Mária Henrika királyné mondott titkárának tollába s melyhez azt a kegyes megjegyzést esatolta, miszerint nagyon örül, hogy drága anyanyelve ismerete által szívességet tehetett egyik derék alattvalójának.«

IRODALOM.

— Megjelent és beküldetett „**A magyar királyi udvar a királyság fénykorában**; az Anjouk uralkodása alatt.“ Eredeti kútfők nyomán írta dr. Kerékgyártó Béla. Bpest, 1881. Ára 1 frt 20 kr., (díszkötésben 1 frt 80 kr.). A 160 lapra terjedő kis monographia élvezetesen és tanulságosan van írva. Mindkét nembeli olvasó közönségünk bizonyára haszonnal fogja forgatni. Kapható szerzőnél (Bpest, IV. kerület, Sörház utca 6 sz. alatt.)

— A „**Jézus szent szívének hírnöke**“ havi folyóirat augusztusi füzeté a következő tartalommal jelent meg: Jézus szent szívéhez (költemény). Hazánk nagy napja. Vértessy Réza. A bucú (folytatás). A pletyka (vége). A papság megszentelése. — E folyóirat előfizetési ára július—decemberre 1 frt. Előfizethetni a szerkesztő-kiadónál, Molnár János vizivárosi plébánosnál Esztergomban.

MINDENFÉLE.

Idilli országozska. Egy földrajzi évkönyv azzal a fölfedezéssel lepi meg a világot, hogy van Európában egy még San-Marinónál is kisebb ország, melyről alig van valakinek tudomása. E kis ország Moresne; összesen 2800 lakossal, kik főleg horganybányászatból élnek. E terület régente Franciaországhoz tartozott s a bécsi kongresszus alkalmával a határigazításnál megfeledeztek róla, később pedig úgy állapodtak meg, hogy Németország és Holland (s később az önállóvá lett Belgium) közösen gyakorolják a fenhatóságot. És ez állapotban maradt a városka mai napig; 1854-ig a férfiak nem katonáskodtak s bár ez évtől fogva a két védő állam megkivánja a maga ujonczjatalékát, más-különbén a jó moresneiek idilli állapotban élnek és pl. adót most is annyit fizetnek, mint 1814-ben, tudmillik 1392 frankot vagyis hétszáz forintot. Van öt iskolájuk s polgármesteröket a porosz és belga kormánybiztosok közös megegyezéssel nevezik ki.

Az egyetlen külföldi. Egy német fejedelem minden fontosabb udvari és állami hivatalra francziákat alkalmazott. Midőn egy alkalommal az udvarnál ebéd volt, melyben a fejedelmen kívül csupán francziák vettek részt, az egyik fölkiáltott: »Mégis furesa, hogy csupán fenséged itt az egyetlen külföldi.«

Vadász beszéd. Több vadász ül együtt társaságban s mindenki magasztalja kutyájának hűségét, kitartását, ügyességét, okosságát. A hű vadászebek kitünő tulajdonságai elbeszélésről elbeszélésre fokozódnak, a vadászköznél ismeretes módon több mint geometriai arányban. Az uradalmi fővadász nyugodtan hallgatta vadásztársainak magasztaló beszédeit; végre ő is szót emelt s a következő esetet beszélte el: »Uraim! Tisztelet a z önök kutyáinak, meg kell hajolnom kitünő tulajdonságaik előtt, de hallgassanak meg most engem is, s meg főgják látni, hogy az én Dianámnak valóságos emberi esze van. A kutya rendesen megkapja teli tál élelmét, mikor mi asztalhoz ülünk. A napokban megfeledeztek s nem adták oda a tálát. Az okos állat erre rögtön a kertbe fut, nem sokára visszajő s fogai között egy nefelejcsot mutat nekem! Egy kutyától többet már nem lehet kívánni, azt hiszem!«

Gyermeki feialdozás. Robert Peel, a híres angol államférfiu mint a harrowi lyceum tanítványa az ugyanazon intézetet látogató Byron lorddal szoros barátságban állott. Egyszer egy felsőbb osztályu tanuló parancsolt neki valamit, mit a fiatal Peel nem akart neki teljesíteni. A sokkal erősebb tanuló erre őt megragadta s öklével karizmait verte. Hogy a fájdalom nagyobb legyen, a kegyetlen iskolatárs a fiatal Pee'nek karját mesterségesen meghajította s a gyötrött jajgatott és hangosan sikoltott. Ezen kiűzés alatt a kis Byron ott állott s érezte ő is barátjának fájdalmát, és habár tudta, hogy nagyon gyenge arra, hogy a nagy tanulót a fenytésben megakadályozza, mindazáltal bosszútól lángoló arcczal lépett eléje s dühtől reszkető hangon kérde tőle, hogy hány ütést szándékozik még barátjára intézni. — »Mi közöd van hozzá gyermek, felele a tanuló, miért kérdezed?« — »Mert az ütések felét átveszem«, felele Byron, meztelen karját oda tartva. — Moore Tamás, lord Byron életirója, ki ezen esetet elbeszéli, helyesen jegyzi meg: »Ezen kis vonásban az ártatlanságnak és nagylelkűségnek valóban fenséges vegyülete fekszik, s bármennyire mosolyogjunk is a gyermekbarátságok felett — férfibarátság ritkán képes felényi nagylelkűségre.«

Furcsa jelentések. Ma már ismét meghalt kedves Vilmos fiunk. — Kerestetik egy fiatal erős mészárosinas, ki alkalmas föláprításra és kolbásztöltelék készítésére. — Egy kilencz éves szesz-utazó keres elhunyt főnöke helyett egy új gazdát a főnebbi

folyadékban. — Egy szakácsnő, ki jó bizonyítványokkal főzni tud, konyhájában azonnal alkalmazást nyerhet.

Ki a kettő közül? Egy németországi középiskola igazgató-tanárának szokása volt rendszeren »mi«-vel szólítani tanítványait. Egyszer a többi között ezt mondta egyik tanítványának: »Szamarak vagyunk!« — »Én részemről tiltakozom ellene!« felele a megszólított s az egész osztály hangos kaczajra fakadt.

Amerikai sir irat. San Diegóban, Californiában egy sírkövön ez a felirat áll: »Ez a kő Nikolas Bumbleton emlékének van szentelve, ki Colt-féle revolverrel végezte ki magát. A Colt revolver-gyára található Uj-Yorkban, raktárai vannak egész Amerikában. Egy évi jótállás.«

Ez is jogczím. Egy saint-denis külvárosi kereskedőhöz beállit egy napszámos és boldog újévet kíván. A kereskedő megköszöni. »Ujévi ajándékomért jöttem.« mond a napszámos. — »Miért, hiszen én önt nem is ismerem.« — »Én vagyok az, ki öntől a targonczát kölcsön kérem.«

Természet csodája. Nézzék uraim! Ez az a híres tölgyfa, melyet hatszor körül lehet járni.

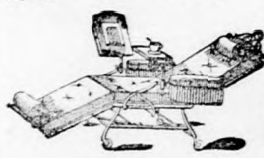
Egy angol korona. A koronát, melyet Viktória királynő a parlament megnyitására fejen visel, a Rundell és Bridge cég készítette 1838-ban. A drágakövek rajta, melyek részint régi koronákról vétettek, részint a királyné ajándékai, — gyémántok, gyöngyök, rubinok, zafírok és smaragdok aranyba és ezüstbe foglalva. A korona piros bársonnyal és hermelinnel van prémezve és fehér selyemmel bélelve. Brutto-sulya valamivel több 1140 grammnál. Az alsó abroncs a hermelin szalagon 129, a felső 112 gyöngyből áll, melyek között az előrészen egy IV. György királytól származó nagy zafírkő van. A hátsó részen 7 kisebb zafir van, s ezek között 8 smaragd van befoglalva, felettök és alattok 14 gyémántból álló ékítménnyel. Az abroncon felül van 8 gyémánt s ugyanannyi zafírkő, melyek között 8 virágfűzér van alkalmazva 148 gyémántból. A korona előrészen és az ott alkalmazott máltai kereszt közepén van a híres rubin, melyet állítólag Dom Pedro, Castilia királya 1367-ben az ugynevezett fekete hercegnek (Edward walesi hercegnek, III. Eduard fiának) ajándékozott. Ezen rubin azon sisakon volt, melyet V. Henrik az azincourti csatában viselt. Ezen rubin körül van 75 gyémánt, melyek a keresztet képezik. A koronán ezen kívül még három máltai kereszt van, mindegyik oldalon egy és hátul szintén egy, melyeknek közép részei smaragdból állanak, míg körrajzaikat brilliansok (132, 140 és 130) képezik. A máltai keresztnek között 4 ékítmény van liliomalakban, melyek rubinokból és rózsagyémántokból állanak, s ezekből indul ki 4, tölgyfalevelekből és makkokból összeállított cifrázat, melyeket 108 brilliáns, 116 laposan köszörült gyémánt és 559 rosette à jour képez; ezen cifrázatok felső részéről, gyémántokból alakított kelyhekben, 4 nagy körtealaku gyöngy csüng le. Az egészen fenn levő keresztnek közepén egy nagy zafir van, 4 nagy és 108 kis brilliánstól környezve.

Csattanós válasz. Egy politikai vitatkozás közben egy teli száju hazafi, ki csak saját elveit ismeri el helyeseknek s követendőeknek, e szavakkal véli megsemmisíthetni ellenfelének érveit: »Igy csak az beszél, a ki leitta magát!« A részegnek declarált válaszul hatalmasan arczul úti megsértőjét. — »Nos, hát uraim mondják most meg, szől arczát dörzsölve a pofonvágott, nem igazat mondtam? Én ugyan vele többé nem vitatkozom.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész utca 13-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Ágoston Antal.**

Budapest. 1881. Nyomatott az Athenaeum r. társ. nyomdájában (Ferenziek tere Athenaeum-épület).

Jutalomdíjazva a sidnei világkiállitáson.

ECKERMANN
világhírű

egyetemes széke

Eckermann Nándortól Hamburgban.

A kényelmesség netovábbja. Szabadalmazva Ausztria-Magyarországon.

Több mint 30 helyzetváltozással; többek között mint salon-, támlás-, dohányzó-, olvasó-, keleti-, rokkant- és beteg-székül, chaise longue, ágy stb.

Vezérképviselő Magyarország számára

Buckwitz György Budapestben,

Sugárut 23. sz.

(1-6)

A Pesti Oltáregylet szállítója.

Magyarhonban

legbővebben felszerelt gyári-raktár

Misemondó ruhák

és egyházi-szerekkel

római katolikus és görög rítusban.

Misemondó-ruhák,

Dalmatikák, pluvialék,

albák, rochette,

zászlók, lobogók stb.

Monstranzok, kelyhek,

ciboriumok, füstölők,

lámpák, gyertyatartók,

tűzaranyozott, chinaezüst-

és próba-ezüstből.

PONTIFICÁLÓ ESZKÖZÖK

leggazdagabb kiserelésig.

OBERBAUER ALAJOS,

váci-utca 15. szám, Budapestben.

(8-12)

BAUER BÉLA

cipő és csizma gyári-raktára,
Budapestben, Kerepesi-ut 27. sz. a régi
dologházban.

Nők számára:

Komodcipő bőrből v. lastingból . . . 1.10.
Czugas topán legfinom. lasting v. lakkos
orral, szegezett v. ramos talppal, tartós,
elegans . . . . . 3.—.

Czugas topán a legfinomabb v. zerge vagy
sagrinbőrű, elegans kiállitásu, fejtelt vagy
szivformában . . . . . 3.40.

Urak számára:

Komodcipő szövet bőrből . . . 1.20.
Regatta nemezűből v. sagrinból szegezett
talppal . . . . . 3.40.
Czugas topán, nemezűből vagy orosz baka-
riából, szögelt vagy srótos duplatalp-
pal . . . . . 4.—.
Csizmák, hátul varrottak, vízmentes baka-
riából, hármás szegezett vagy sróftolt
duplatalppal . . . . . 8.50.

Nagy mennyiségű eszponemű árja s z
zék, melyben különösen a pontos láhmer-
ték jelzése látható, kívánatra ingyen és
bérmentve küldetik. (7-20)